

HRA NA HODINU

(PÁNA KORDOŠA)

*II. výstava z cyklu výstav o slovenských výtvarných umelcoch
(scenár výstavy)*

*Autorka: Andrea Štefančíková, Zdenka Marková
november 2000*

EXPLIKÁCIA:

Druhá z cyklu výstav, ktoré deťom približujú súčasných slovenských výtvarníkov je venovaná osobnosti Vladimíra Kordoša.

Nasleduje po výstave o Vladimírovi Kompánkovi, predstaviteľovi staršej generácie. Teraz sa obraciamy k mladšiemu autorovi, ktorého tvorba čerpá z iných prameňov.

Dôležitým a nosným prvkom jeho diel je nadsázka a humor. Jeho humor neodsudzuje, je chápaným konštatovaním reality; uvoľňujúcim, často groteskným, otvárajúcim priestor pre individuálny zážitok. Tieto atribúty úzko súvisia s jeho pedagogickou činnosťou a komunikáciou - poskytnutím priestoru pre dialóg a uvedomenie si vlastnej identity.

Jeho tvorba čerpá zo starého aj nového umenia súčasne, pracuje zo vzniknutými hodnotami, ktoré dáva do súvislostí s dnešnou realitou. Týmto vzniká nové, aktuálne dielo s novou myšlienkou, nadhľadom a humorom. Pracuje s akýmkoľvek materiálom ako hmotou, nešpecializuje sa na niečo určité, ale využíva každú možnosť, aby vyjadril realitu, ktorej akoby nastavoval zrkadlo. Vidíme zrkadlový odraz, odraz spájajúci hodnoty, ktorý každému ponúka možnosť na posúdenie. Takto vytvára priestor medzi výtvarným a divadelným princípom. Je to hra, kde nové v starom nachádza svoje miesto a naopak. Je to hra na hru.

Takáto nenásilná podstata jeho tvorby úzko korešponduje s detskou hravosťou a detským vnímaním. Vybrané časti tvorby sú pre deti dostatočne čitateľné a zrozumiteľné.

NÁVRH PRIESTOROVÉHO RIEŠENIA A TVORIVÝCH AKTIVÍT:

Takisto, ako v predošlej výstave využíva priestorové riešenie prirodzené rozčlenenie "malej galérie" na dve časti.

1. menší priestor predstavuje triedu - ateliér, kde sa deti hravou formou oboznamujú s autorom a jeho pedagogickou činnosťou. (Vladimír Kordoš už 27 rokov vyučuje na Strednej umelecko-priemyselnej škole v Bratislave)
2. väčší priestor môžeme nazvať kabinetom, miestom určeným na komunikáciu a stretávanie sa s rôznymi ľuďmi, ale aj so samotnou tvorbou autora

TRIEDA - ATELIÉR

Koncepcia priestoru čerpá z ďalšieho myšlienkového prúdu v tvorbe Vladimíra Kordoša. V ňom dochádza ku konfrontácii toho, čo je vonku, s tým, čo je vnútri. Nielen doslovne, vo význame spojenia konkrétnych interiérových prvkov s exteriérom, ale najmä vo význame vnútornom - obsahovom.

Jeho trieda sa stáva imaginárnou lúkou, ktorá poskytuje deťom - tvorcom atmosféru voľnosti a je stálym zdrojom inšpirácie. Druhým dominantným motívom, je drevená stolička - na jednej strane je interiérovým prvkom, ktorý autor v prezentovanej tvorbe umiestňuje v exteriéri, na strane druhej bežným predmetom, s ktorým sa stretáva každý človek a súčasne patrí k elementárnym prvkom, ktoré sa žiaci učia zobrazit'.

KONKRÉTNE PRVKY A AKTIVITY

- plagát k výstave
- zelený koberec
- kvety
- popisky a texty v tvare listov zo stromov
- model - stolička na "nebíčkovom" podstavci (vychádza z motívu stoličky na oblohe)
- nástenky (na detské výtvy - stoličky)
- výber s tvorby (exterier a stolička)
- zvuky poľnej zveri a vtáctva (kukučkové hodiny, magnetofónová nahrávka)
- farebné maliarske stojany (modrý, žltý, červený) s papiermi pre deti

text:

Model zo stoličky sa niekam stratil,
asi si urobil prestávku.
Aj stolička je však dobrá modelka.

- umenie so stoličkou
na dielňach - nielen
kreslenie

Skúste ju nakresliť a nájsť jej miesto na nástenke medzi ostatnými.

- rozvrh hodín

text:

Pondelok - vymýšľanie
Utorok - výlet a hra
Streda - pozorovanie
Štvrtok - kreslenie
Piatok - maľovanie

- najaba' logika + prístupnosť
- odhas na akú kocku?
- využitie v dielňach
- hľadacie

- odkrývaci obrázok s motívom jeleňa (z tvorby V. Kordoša) + kocka

text:

Obrázková hádanka

Dookola samá zeleň,
za stromom sa skrýva

Hodte kockou, odkryte označené políčko a skúste uhádnuť, čo je na obrázku.

- viac brečľa - nac ľavíc...
- aj-aj - na porozmnie

KABINET

Pri tvorbe tohto priestoru sme vychádzali z podstaty priestoru bežného kabinetu. Ide o priestor komunikácie, stretnutí, rôznych dialógov, spoločných riešení. Súčasne s tým sme použili motívy a témy, ktoré sú pre tvorbu Vladimíra Kordoša charakteristické - divadelnosť a sklon k happeningu - premene diváka na spoluautora diela.

Priestor je rozčlenený na tri časti. Prvá z nich je galériou ľudí, druhá je symbolom osobnej a komunikačnej zóny, tretia poskytuje videozáznam, kde sa sám autor stáva hercom a spája divadelný a výtvarný princíp. Takú istú možnosť poskytujú deťom - návštevníkom aktivity rozmiestnené v priestore.

KONKRÉTNE PRVKY A AKTIVITY

- siluety (otočné, z jednej strany prázdne, z druhej reálne foto a názov - profesor, upratovačka, študent, riaditeľ) + "bublíny" na texty ako v komixových časopisoch

text:

Hádajte, kto sa stretol v kabinete?

Predstavím vám našu triedu. (študent riaditeľovi)

Všetko poporiadku! (upratovačka)

Vedel by si o tom niečo povedať? (profesor)

Povedz nám niečo o svojom učiteľovi. (riaditeľ študentovi)

- stôl + 4 stoličky (na stole známa Messerschmidtova busta, slovníček pojmov pod sklom)

text:

ENCYKLOPÉDIA

mim - gr. herec

mimeograf - druh rozmnožovacieho prístroja

mimetický - herecký, divadelný, kryštály zrastené v napodobení vyššej súmernosti

mimézia - schopnosť kryštalickej látky tvoriť kryštalické útvary vysokej súmernosti

mimézis - napodobnenie

Mimi Kordošová - významná slovenská baletka, matka výtvarníka Vladimíra Kordoša

mimiamb - básnické spracovanie látky prozaických mimov

mimický - posunkový

mimik - herec s dobrou mimikou

mimika - posunky a výraz tváre, vyjadrujúce vnútorné hnutie

mimikrový - majúci ochrannú farbu

mimikry - napodobovanie tvaru alebo sfarbenia zvierat s ochrannými vlastnosťami inými zvieratami, ochranné sfarbenie alebo napodobňovanie vôbec

mimodráma - dráma bez slov

mimograf - skladateľ mimov

mimos - napodobovateľ, herec a jeho prejav, starogrécka fraška

mimovať - hrať divadlo, predstavovať ako herec

mimóza - citlivka (rastlina), precitlivelá osoba

- dvojice obrázkov a napodobňovanie (ide o reprodukcie originálov, pri ktorých budú obrazy V. Kordoša a napokon zrkadlá, kde si môžu deti vyskúšať tvorbu "obrazu")
- grimasy - obrázok so škatuľkou (zrkadlom) namiesto tváre - na vyjadrovanie základných emócií

text:

(pod obrázkom so zrkadlom namiesto tváre)

radosť, smútok, smiech, hnev, strach, plač, úsmev, spokojnosť, nespokojnosť, bff, fuj!, šťastie, prekvapenie, ha-ha-ha...

text:

Maľovať sa dá aj hraním...

- kreslenie niťou - nálada pána profesora (fotografia V. Kordoša, s úsmevom z nite, ktorou sa dá "nakresliť" rôzna nálada)

text:

Ako sa dnes budem usmievať?

- portréty "hra s niťou" (reprodukcie diel V. Kordoša, ktorými je táto aktivita inšpirovaná)
- infopanel (so základnými informáciami o autorovi)
- + autorove fotky ako dieťa, s rodičmi, so žiakmi...

text:

Vladimír Kordoš sa narodil 22. 1. 1945 v Nemeckej Ľupči.

V rokoch 1960-1964 absolvoval Strednú školu umeleckého priemyslu v Bratislave, oddelenie výstavnícke (profesor Rudolf Fila).

Vysokú školu výtvarných umení navštevoval v rokoch 1965 - 1971 na oddelení sklo v architektúre (doc. V. Cígler).

V roku 1972 pracoval ako grafik v redakcii časopisu.

Od roku 1973 do súčasnosti je pedagogicky činný ako stredoškolský profesor na Škole úžitkového výtvarníctva v Bratislave.

- videokútik (videozáznam o tvorbe busty vlastnou tvárou + stoličky pre divákov)

*||. mestnosť - nhracenie, napr. leu v komunikačii
 (Hak ako l. komunik. medzi sebou
 komunikujeme samet. dielami, básady,
 -napr. deti píšou o dielach, vymýšľajú pátol.*